

Aikuiskoulutustuki

- opintovapaalle jäävälle palkansaajalle
  - yrittäjälle
- 2010 – 2011

KOULUTUSRAHASTO
UTBILDNINGSFONDEN

Lukijalle.....	3
Aikuiskoulutustuki lyhyesti.....	4
Aikuiskoulutustuen saamisedellytykset.....	6
Hakijaa koskevat edellytykset.....	6
Työhistoria vähintään kahdeksan vuotta.....	6
Työhistoria vähintään viisi vuotta 31.7.2010 mennessä.....	7
Vähintään vuoden kestänyt työ- tai virkasuhde samaan työnantajaan.....	7
Opintovapaa.....	7
Koulutusta koskevat edellytykset.....	8
Varsinainen ammatillinen koulutus.....	10
Peruskoulu- ja lukio-opinnot.....	10
Ulkomaan opinnot.....	10
Kieliopinnot.....	10
Työharjoittelu.....	11
Estävät etuudet.....	11
Tuen kestoaika.....	11
Tuen määrä.....	13
Tuki palkattoman opintovapaan ajalta.....	13
Soviteltu aikuiskoulutustuki jaksottain tai osa-aikaisesti opiskelevälle.....	14
Ansio-osan perusteena oleva palkka.....	15
Verotus.....	15
Tuen määrän muutokset.....	15
Tulojen ansainta palkattoman opintovapaan aikana.....	17
Yrittäjän aikuiskoulutustuki.....	17
Kuka on yrittäjä?.....	17
Yrittäjää koskevat tuen myöntämisehdot.....	17
Koulutusaikaa ja tulojen alenemaa koskeva edellytys.....	18
Tulojen aleneman selvittäminen ja tuen maksaminen.....	18
Yrittäjän aikuiskoulutustuen määrä.....	18
Tuen hakeminen.....	19
Hakemismenettely.....	19
Tuen hakeminen yhdenjaksoisen ja palkattoman opintovapaan ajalle.....	19
Sovittelun aikuiskoulutustuen hakeminen lyhyemmille opintovapaajaksoille tai osa-aikaisesti opiskeltaessa.....	19
Yrittäjän tuen hakeminen.....	20
Jatkopäätöksen hakeminen.....	20
Ennakkopäätös koulutuksesta ja työssäoloajasta.....	20
Lisätietoa aikuiskoulutustuesta.....	21
Opintolainan valtiontakaus.....	21
Ammattitutkintostipendi näyttötutkinnon suorittaneelle.....	22
Tietoa Koulutusrahastosta.....	23
Koulutusrahaston yhteystiedot.....	23

Lukijalle

Koulutusrahaston aikuiskoulutustuen saamisedot muuttuvat 1.8.2010 alkaen. Tässä esitteessä kerrotaan tuen uusista saamisedoista. Uusi lainsäädäntö tulee voimaan 1.5.2010. Siitä alkaen vireille tulleet aikuiskoulutustukihakemukset käsitellään uusien ehtojen mukaisesti.

Tässä esitteessä on selvitetty aikuiskoulutustukijärjestelmän pääasiat. Lisätietoa aikuiskoulutustuesta saa Koulutusrahaston sivuilta www.koulutusrahasto.fi. Sivuilla on myös laskuri, jolla voi laskea tuen määrän.

Aikuiskoulutustuen saamisedoista ja määrästä 31.7.2010 saakka on tietoa Koulutusrahaston Internet-sivuilla ja esitteessä Aikuiskoulutustuki 2009–2010, jonka saa työ- ja elinkeinotoimistosta.

Jos aikuiskoulutustukea on myönnetty vanhan lainsäädännön mukaisesti 1.8.2010 jälkeiselle ajalle, Koulutusrahasto tarkistaa tuen määrää ilman eri hakemusta. Tarkistuksesta ilmoitetaan kirjeitse tuen saajalle.

Aikuiskoulutustuki lyhyesti

Aikuiskoulutustukea voi saada omaehtoiseen ammatilliseen koulutukseen osallistuva aikuisopiskelija, joka on työ- tai virkasuhteessa tai toimii yrittäjänä ja joka

- on ollut työelämässä yhteensä vähintään kahdeksan vuotta ja
- on ollut nykyisen työnantajan palveluksessa tai toiminut yrittäjänä vähintään vuoden ennen tuettavan opiskelun alkua ja
- jää palkattomalle opintovapaalle yhdenjaksoisesti vähintään kahdeksi kuukaudeksi tai opiskelee lyhyemmillä opintojaksoilla tai osa-aikaisesti yhteensä vähintään 43 päivän ajan ja
- ei saa opiskeluun muuta tukea.

Aikuiskoulutustuen kaikkien saamisehtojen tulee täytyä, jotta tukea voidaan maksaa.

Tukea maksetaan yhteensä enintään 18 kuukauden ajalta. Tuen määrä vastaa ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan määrää (ilman korotusosia).

Tukea myönnetään tutkintoon johtavaan opiskeluun sekä ammatilliseen lisä- ja täydennyskoulutukseen julkisen viranomaisen alaisessa oppilaitoksessa. Oppilaitoksen tulee toimia Suomessa. Opintojen tulee opintovapaa-aikana olla päätoimisia.

Aikuiskoulutustuen saamisedellytykset

Hakijaa koskevat edellytykset

Työhistoria vähintään kahdeksan vuotta

Tuen saaminen edellyttää, että henkilöllä on työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä yhteensä vähintään kahdeksan vuotta. Työhistoriaan lasketaan kaikki Suomessa eläkevakuutettu työaika. Myös alle 23-vuotiaana tehty työ, joka on merkitty Eläketurvakeskuksen rekisteriin, otetaan huomioon. Ulkomailla ulkomaisen työnantajan palveluksessa tehtyä työtä tai ulkomailla yrittäjänä toimimista ei lasketa mukaan työhistoriaan.

Työssäoloaika lasketaan 1.1.2007 jälkeiseltä ajalta vuosiansioiden perusteella. Työkuukausien lukumäärä (enintään 12 vuodessa) saadaan jakamalla kalenterivuoden ansiot vuosittain vahvistettavalla luvulla. Kuluvalta vuodelta huomioon otetaan enintään aika, joka on kertynyt tuen alkamisajankohtaan mennessä.

Lisätietoa työhistorian laskennasta saa Koulutusrahaston sivuilta www.koulutusrahasto.fi.

Työssäoloajan voi laskea tilaamalla oma ansaintarekisteri Eläketurvakeskuksesta, puh. 010 7511. Rekisteriä voi tarkastella myös osoitteessa www.tyoelake.fi.

Työhistoriaa laskettaessa työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon seuraavat ajat:

- äitiys-, isyys- ja vanhempainraha-aika
- hoitovapaa-aika työ- tai virkasuhteen aikana
- varusmies- ja siviilipalvelusaika
- aika, jolta henkilölle on maksettu työkyvyttömyyseläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään kaksi vuotta voi olla työhön rinnastettavaa aikaa.

Työhistoria vähintään viisi vuotta 31.7.2010 mennessä

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää myös alle kahdeksan vuotta työssä olleelle henkilölle, jos työhistoriaa on 31.7.2010 mennessä kertynyt vähintään viisi vuotta. Työssäoloaika lasketaan samalla tavoin kuin edellä olevassa kappaleessa on selvitetty. Työhistoriasta enintään neljäsosa voi olla työntekoon rinnastettavaa aikaa. Esimerkiksi viiden vuoden aikaan voi sisältyä rinnastettavaa aikaa enintään 1 vuosi 3 kuukautta.

Jos henkilöllä on työssäoloaikaa vähintään viisi vuotta mutta alle kahdeksan vuotta, tuen kestoaika määräytyy työhistorian perusteella. Yksi työkuukausi kerryttää tukiaikaa 0,8 päivällä. Esimerkiksi viisi vuotta työssä ollut voi saada tukea 48 päivältä (2 kk 5 pv).

Vähintään vuoden kestänyt työ- tai virkasuhde samaan työnantajaan

Tuen saaminen edellyttää, että henkilön päätoiminen työ- tai virkasuhde samaan työnantajaan on tukikauden alkamiseen mennessä kestänyt yhdessä tai useammassa jaksossa vähintään vuoden. Päätoiminen on työ, josta henkilö on ansainnut enimmän osan tuloistaan ja jossa työaika on keskimäärin vähintään 18 tuntia viikossa. Yrittäjältä edellytetään, että hän on välittömästi ennen tukikauden alkua toiminut vähintään vuoden YEL- tai MYEL-vakuutettuna yrittäjänä (*ks. kappale Yrittäjän aikuiskoulutustuki, s. 17*).

Opintovapaa

Aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä on, että henkilö on työstään opintovapaalla tai vastaavalla koulutuksen perusteella myönnettyllä palkattomalla vapaalla. Opintovapaasta on säädetty opintovapaalaissa (273/1979) ja opintovapaa-asetuksessa (864/1979).

Palkattoman opintovapaan tulee kestää yhdenjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta. Kahden kuukauden yhdenjaksoinen aika on esimerkiksi 4.10.–3.12. tai 1.1.–28.2. Kahdeksan viikon jakso ei ole riittävä.

Aikuiskoulutustukea voi saada myös henkilö, jonka opintovapaajaksot kestävät alle kaksi kuukautta tai joka opiskelee työnantajan kanssa tehdyn opintovapaasopimuksen perusteella osa-aikaisesti. Edellytyksenä on, että työstä poissaolo opintojen vuoksi kestää yhteensä vähintään 43 päivää. Opintovapaapäiviksi lasketaan enintään viisi päivää viikossa. Myös vapaa työpäivä (osa-aikaisesti opiskeltaessa) lasketaan opintovapaapäiväksi.

Vähintään kaksi kuukautta palkattomalla opintovapaalla opiskeleva voi hakea tukea jo etukäteen ja tuki voidaan myöntää koko opintovapaa-ajalle. Lyhyemmillä opintovapaajaksoilla tai osa-aikaisesti opiskeleva hakee soviteltua aikuiskoulutustukea kuukausittain jälkikäteen (*ks. kappale Tuen hakeminen, s. 19*).

Koulutusta koskevat edellytykset

Aikuiskoulutustukea voi saada päätoimiseen opiskeluun, jonka kestoaika on vähintään kaksi kuukautta tai yhteensä vähintään 43 päivää. Päätoimista on opiskelu, jonka laajuus on keskimäärin vähintään kolme opintopistettä tai kaksi opintoviikkoa kuukaudessa. Koulutuksen tulee olla tutkintoon johtavaa tai ammatillista lisä- tai täydennyskoulutusta. Tukea ei voi saada yleissivistävään, harrastusluonteiseen tai vapaatavoitteiseen koulutukseen.

Koulutuksen järjestäjän tulee olla Suomessa toimiva, julkisen valvonnan alainen oppilaitos. Yksityisten oppilaitosten ja kouluttajien järjestämä koulutus ei kuulu tuen piiriin.

Aikuiskoulutustuen saajan tulee olla tuen maksamisaikana oppilaitoksessa kirjoilla läsnä olevana opiskelijana.

Kuva David Trood / BAM / Gorilla

Varsinainen ammatillinen koulutus

Aikuiskoulutustukeen oikeuttavaa koulutusta on

- ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon ja erityisammattitutkintoon johtava koulutus
- ammattikorkeakoulututkintoon tai amk-jatkotutkintoon johtava koulutus sekä ammattikorkeakoulussa suoritettavat ammatilliset erikoistumisopinnot ja muu aikuiskoulutus
- yliopistossa suoritettava alempaan tai ylempään yliopistotutkintoon tai lisensiaatin tai tohtorin tutkintoon johtava koulutus ja yliopistojen järjestämä ammatillinen lisä- ja täydennyskoulutus
- ammatillisten ja korkeakoulututkintojen osien suorittaminen
- ammatillinen lisä- ja täydennyskoulutus kansanopistossa, liikunnan koulutuskeskuksessa (urheiluopistossa), avoimessa yliopistossa ja kesäyliopistossa.

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää myös sotilas-, poliisi- ja pelastusalan koulutukseen tai koulutukseen, jonka järjestäjälle asianomaisen hallinnonalan lupaviranomainen on antanut toimiluvan.

Peruskoulu- ja lukio-opinnot

Peruskoulu- ja lukio-opintoihin aikuiskoulutustukea voidaan myöntää, jos koulutuksen puute on ammatillisen kehittymisen esteenä tai vaikeuttaa ammatissa selviytymistä tai jos ammatilliseen koulutukseen pääsyn ehtona on peruskoulu- tai lukio-opintojen suorittaminen. Yksittäisten aineiden opiskeluun lukiossa ei myönnetä tukea.

Ulkomaan opinnot

Opiskelu ulkomaisessa oppilaitoksessa ei kuulu aikuiskoulutustuen piiriin. Tukea voi kuitenkin saada, jos henkilö on kirjoilla opiskelijana suomalaisessa oppilaitoksessa ja ulkomaan opinnot hyväksytään osaksi henkilön suomalaisessa oppilaitoksessa suorittamaa tutkintoa tai koulutusta.

Kieliopinnot

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää ammattitaitoa kehittäviin tai täydentäviin kieliopintoihin julkisen viranomaisen alaisessa oppilaitoksessa.

Työharjoittelu

Opintoihin kuuluva työharjoittelu- tai työssäoppimisjakso kuuluu aikuiskoulutustuen piiriin. Jos jaksolta maksetaan palkkaa, tukea voi hakea kuukausittain jälkikäteen soviteltuna aikuiskoulutustukena (ks. *kappale Tuen hakeminen, s. 19*).

Estävät etuudet

Aikuiskoulutustukea ei myönnetä henkilölle, joka saa muun muassa

- vuorottelukorvausta tai osa-aikalisää
- opintotukilain mukaista (Kelan) opintotukea tai asumislisää
- sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa
- äitiys-, isyys- tai vanhempainpäivärahaa
- kuntoutusrahaa samaan koulutukseen
- työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai työttömälle maksettavaa koulutusetuutta
- täyttä työkyvyttömyyseläkettä, kuntoutustukea, työttömyyseläkettä tai vanhuuseläkettä.

Tuen kestoaika

Jos henkilöllä on tukikauden alkamiseen mennessä työssäoloaika vähintään kahdeksan vuotta, aikuiskoulutustukea maksetaan enintään 18 kuukaudelta (387 tukipäivältä). Täyteen tukikuukauteen ja kuukauteen, jolta maksetaan soviteltua aikuiskoulutustukea, katsotaan sisältyvän 21,5 tukipäivää.

Aikaisemmin myönnetty tukiaika vähennetään tuen enimmäiskestoajasta.

Jos henkilöllä on tukikauden alkamiseen mennessä työssäoloaika alle kahdeksan vuotta mutta 31.7.2010 mennessä vähintään viisi vuotta, tukiaika määräytyy työssäoloajan perusteella. Yksi työkuukausi kerryttää tukiaikaa 0,8 päivällä.

Kuva futureimagebank.com

Esimerkkejä tukiajan kertymisestä

Työssäoloaika 31.7.2010 mennessä	Tukiaika
5 vuotta (60 kk)	48 päivää (2 kk 5 pv)
6 vuotta (72 kk)	58 päivää (2 kk 15 pv)
7 vuotta (84 kk)	67 päivää (3 kk 3 pv)

Kun tukioikeus (18 kk) on käytetty kokonaan, aikuiskoulutustukea ei enää voi saada uudelleen. Opintoihin voi tämän jälkeen hakea esimerkiksi Kelan opintotukea.

Tuen määrä

Tuki palkattoman opintovapaan ajalta

Aikuiskoulutustuki kokonaan palkattoman opintovapaan ajalta maksetaan täysimääräisenä. Tuki muodostuu perusosasta ja ansio-osasta. Perusosa on 551,05 euroa/kk (25,63 euroa/pv). Ansio-osa on 45 % palkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka on suurempi kuin 2 691,15 euroa/kk, ansio-osa ylittävältä osalta on 20 %. Tuen enimmäismäärä on enintään 90 % tuen perusteena olevasta palkasta. Tuen vähimmäismäärä on päiväkohtaisen perusosan suuruinen (25,63 euroa).

Esimerkkejä tuen määrästä palkattoman opintovapaan ajalta

Palkka/kk	Tuen määrä/kk
1 600 €	997,87 €
1 800 €	1 084,72 €
2 000 €	1 171,57 €
2 300 €	1 301,85 €
2 500 €	1 388,70 €
2 800 €	1 516,26 €
3 000 €	1 554,86 €
3 500 €	1 651,36 €

Tuen määrän voi laskea laskurilla Koulutusrahaston sivuilla www.koulutusrahasto.fi.

Yrittäjän aikuiskoulutustuki on perusosan suuruinen (551,05 euroa/kk, 25,63 euroa/pv).

Sovitelu aikuiskoulutustuki jaksottain tai osa-aikaisesti opiskelevalle

Jos henkilön opintovapaa-aika ei ole kokonaan palkatonta tai opiskelu on jaksottaista tai osa-aikaista, tukea haetaan soviteltuna aikuiskoulutustukena kalenterikuukausittain jälkikäteen. Maksettavan tuen määrään vaikuttavat kuukauden aikana ansaitut tulot.

Sovitelu aikuiskoulutustuki lasketaan siten, että täysimääräisestä aikuiskoulutustuesta vähennetään 80 % siitä tulosta, joka ylittää 127 euroa. Soviteltua tukea ei makseta, jos sen määrä kuukaudelta on pienempi kuin tuen päiväkohtainen perusosa (25,63 euroa).

Sovittelun aikuiskoulutustuen laskukaava

Täysimääräinen tuki/kk – 0,8 x (sivuanriot/kk – 127 euroa)
= soviteltu aikuiskoulutustuki/kk

Esimerkki 1

Henkilön ansio-osan perusteena oleva palkka on 2 100 euroa/kk, jonka perusteella täysimääräinen aikuiskoulutustuki on 1 215 euroa/kk. Opintovapaakuukautena henkilö ansaitsee tuloja yhteensä 900 euroa. Sovittelun aikuiskoulutustuen määrä kuukaudelta on 596,60 euroa.

Esimerkki 2

Henkilön ansio-osan perusteena oleva palkka on 2 800 euroa/kk, jonka perusteella täysimääräinen aikuiskoulutustuki on 1 516,26 euroa/kk. Opintovapaakuukautena henkilö ansaitsee tuloja yhteensä 1 500 euroa. Sovittelun aikuiskoulutustuen määrä kuukaudelta on 417,86 euroa.

Sovittelun aikuiskoulutustuen määrän voi laskea laskurilla Koulutusrahaston sivuilla www.koulutusrahasto.fi.

Kuukauteen, jolta maksetaan soviteltua aikuiskoulutustukea, katsotaan sisältyvän 21,5 tukipäivää todellisten opintovapaapäivien lukumäärästä riippumatta.

Ansio-osan perusteena oleva palkka

Ansio-osan perusteena oleva keskimääräinen kuukausipalkka lasketaan tukikautta edeltäneen palvelussuhteen vakiintuneista ansioista yhteensä vuoden ajalta hakemuskuukautta edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Huomioon otetaan palkka kaikkine lisineen lukuun ottamatta lomarahaa, lomakorvausta ja verottomia korvauksia. Palkattomat jaksot esimerkiksi perhevapaiden, opiskelun, sairauden, työttömyyden tai vuorotteluvapaan vuoksi sivuutetaan ja huomioon otetaan tulot palkallisten 12 kuukauden (365 päivän) ajalta.

Keskimääräisestä kuukausipalkasta, jonka perusteella tuen ansio-osa lasketaan, tehdään vähennys, joka vastaa palkansaajan työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksuja sekä sairausvakuutuksen päivärahamaksua. Vähennys on 3,5 % vuonna 2010.

Verotus

Aikuiskoulutustuki on veronalaista tuloa. Vakiomääräinen ennakonpidätys tällä hetkellä on 20 %. Halutessaan muutosta ennakonpidätykseen hakijan on toimitettava Koulutusrahastolle etuutta varten annettu muutosverokortti.

Tuen määrän muutokset

Aikuiskoulutustuen ansio-osan määrä täydeltä kalenterikuukaudelta pysyy samana koko koulutuskokonaisuuden ajan. Ansio-osaa ei siis lasketa uudelleen, vaikka henkilö olisi opintojaksojen välillä pitkäänkin yhdenjaksoisesti työssä. Tuen määrä lasketaan uudelleen vasta, kun henkilö aloittaa kokonaan uuden koulutuksen.

Tuen perusosaan saattaa tulla indeksitarkistus enintään kerran vuodessa. Kaikkia maksussa olevia tukia tarkistetaan indeksikotruksella.

Kuva Perri Artturi Asikainen / Gorilla

Tulojen ansainta palkattoman opintovapaan aikana

Jos aikuiskoulutustuki on myönnetty palkattoman ja yhdenjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta kestävästä opintovapaasta ajalle, tuloja voi ansaita enintään 127 euroa kuukaudessa (brutto). Jos tuloraja ylittyy, tuen saajan tulee peruuttaa tuki ylityskaudelta ja hakea tuki tältä kuukaudelta soviteltuna aikuiskoulutustukena jälkikäteen. Tuen voi peruuttaa maksukuukaudelta myös kokonaan. Jos tuki on jo maksettu, liikaa maksettu osuus peritään takaisin. Jos tuloraja ylittyy jatkuvasti, etukäteen myönnetty tuki lakkautetaan ja tukea haetaan sen jälkeen kuukausittain soviteltuna aikuiskoulutustukena.

Yrittäjän aikuiskoulutustuki

Kuka on yrittäjä?

Yrittäjällä tarkoitetaan aikuiskoulutustukijärjestelmässä henkilöä, joka on päätoimeltaan yrittäjä ja on vakuutettu yrittäjän eläkelain (YEL) tai maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaisesti.

Yrittäjää koskevat tuen myöntämisehdot

Tuen myöntäminen edellyttää, että henkilö on toiminut YEL- tai MYEL-vakuutettuna yrittäjänä vähintään vuoden välittömästi ennen tuettavan opiskelun alkua.

Tuen ehtona on myös, että henkilö on ennen tukikauden alkamista toiminut yrittäjänä tai ollut työ- tai virkasuhteissa yhteenlaskettuna vähintään kahdeksan vuotta (ks. *kappale Hakijaa koskevat edellytykset*, s. 6). Yrittäjien ja maatalousyrittäjien työssäoloaika määritellään 1.1.2007 jälkeiseltä ajalta eläkevakuutuksessa vahvistetun työtulon perusteella. Työkuukausien lukumäärä (enintään 12 vuodessa) saadaan jakamalla vuosityötulo vuosittain vahvistettavalla luvulla.

Koulutusaikaa ja tulojen alenemaa koskeva edellytys

Yrittäjä voi saada aikuiskoulutustukea, jos opiskelu kestää yhdenjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta tai useammassa jaksossa yhteensä vähintään 43 päivää.

Tuen myöntämisen ehtona on, että yrittäjä vähentää tai keskeyttää yritystoimintansa koulutusaikana siten, että tukikauden aikaiset yritystoiminnan ansiotulot alenevat koulutuksen vuoksi vähintään kolmanneksella. Opiskelun aikaisia tuloja verrataan viimeiseen ennen opiskelun alkua vahvistettuun verotukseen. Tuloverolain tarkoittamia pääomatuloja ei oteta vertailussa huomioon.

Muita kuin yritystoiminnan ansiotuloja aikuiskoulutustuen maksuaikana voi olla enintään kolme neljäsosaa maksettavan tuen määrästä (enintään 413,29 euroa täytenä kalenterikuukautena).

Tulojen aleneman selvittäminen ja tuen maksaminen

Yrittäjä voi hakea aikuiskoulutustukea opiskeluajalle etukäteen. Hakemuksessa tulee selvittää, millä tavoin yritystoiminta muuttuu tukiaikana siten, että tulot alenevat tukiaikana vähintään kolmanneksella. Jos tulojen alenemaa voidaan pitää todennäköisenä, tukea maksetaan enakkona haetulle opiskeluajalle, kuitenkin enintään yhdelle lukuvuodelle kerrallaan. Koulutusrahasto antaa varsinaisen tukipäätöksen, kun tuen maksuvuotta koskeva verotus on valmistunut ja tulojen alenema on verotustietojen perusteella selvitetty. Perusteetta tai liikaa ennakoita maksettu aikuiskoulutustuki peritään takaisin.

Yrittäjän aikuiskoulutustuen määrä

Yrittäjän aikuiskoulutustuki on perusosan suuruinen (551,05 euroa/kk, 25,63 euroa/pv). Tuki on veronalaista, vakiomääräinen ennakonpidätys tällä hetkellä on 20 %.

Yrittäjälle ei makseta soviteltua aikuiskoulutustukea.

Tuen hakeminen

Hakemismenettely

Tukea haetaan lomakkeella, jonka voi tulostaa Koulutusrahaston sivuilta www.koulutusrahasto.fi. Sivulla on seuraavia lomakkeita:

- palkansaajan aikuiskoulutustukihakemus
- sovitellun aikuiskoulutustuen hakemus
- yrittäjän aikuiskoulutustukihakemus
- jatkohakemuslomakkeet
- ennakkopäätöshakemus koulutuksesta ja työssäoloajasta.

Tukea voi hakea rahaston sivuilta myös sähköisesti. Hakemuslomakkeita voi tilata Koulutusrahastosta tai noutaa työ- ja elinkeinotoimistosta.

Tuen hakeminen yhdenjaksoisen ja palkattoman opintovapaan ajalle

Tukea voi hakea koko opintovapaa-ajalle etukäteen, jos opintovapaa on kokonaan palkaton ja kestää yhdenjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta. Taannehtivasti tukea myönnetään aikaisintaan hakemuksen jättämistä edeltäneen kuukauden alusta. Tuki maksetaan opintovapaa-aikana kuukausittain.

Sovitellun aikuiskoulutustuen hakeminen lyhyemmille opintovapaaajaksille tai osa-aikaisesti opiskeltaessa

Jos opintovapaa-aika ei ole kokonaan palkaton tai opintovapaaajaksot kestävät alle kaksi kuukautta taikka opiskelu on osa-aikaista, tukea haetaan soviteltuna aikuiskoulutustukena kuukausittain jälkikäteen. Tukea voi hakea takautuvasti myös useammalta kuukaudelta. Hakemus on kuitenkin tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tukikuukauden päättymisestä laskettuna.

Soviteltua tukea voidaan joissakin tapauksissa myöntää koko opintovapaa-ajalle etukäteen tehdyn hakemuksen perusteella. Ennakkomaksu on mahdollinen, jos henkilö saa opintovapaa-aikana kiinteämääräistä tuloa (esim. kotihoidon tuki, luontoisetu tai työharjoitteluajalta maksettava kiinteä palkka).

Yrittäjän tuen hakeminen

Yrittäjä voi hakea tukea jo ennen opiskelun alkua. Taannehtivasti tukea myönnetään aikaisintaan hakemuksen jättämistä edeltäneen kuukauden alusta. Tuki myönnetään ehdollisena, ja myöntämisen edellytyksenä on, että yritystoiminnan ansiotulot alenevat tukiaikana koulutuksen johdosta vähintään kolmanneksella. Koulutusrahasto arvioi ansiotulojen alenemisen, kun tuen maksuvuotta koskeva verotus on valmistunut. Tulovertailun perusteella tuen saaja saa myönteisen päätöksen tai tuki voidaan evätä tukikaudelta osittain tai kokonaan. Liikaa maksettu aikuiskoulutustuki peritään takaisin.

Jatkopäätöksen hakeminen

Tukea aiemmin saanut voi hakea uutta tukipäätöstä jatkohakemuslomakkeella. Jatkohakemuslomakkeen voi tulostaa Koulutusrahaston sivuilta www.koulutusrahasto.fi. Jatkopäätöstä voi hakea sivuilta myös sähköisesti.

Ennakkopäätös koulutuksesta ja työssäoloajasta

Epäselvissä tapauksissa henkilö voi hakea Koulutusrahastolta ennakkopäätöstä siitä, kuuluuko koulutus aikuiskoulutustuen piiriin sekä siitä, täyttyykö tuen saamisedellytyksenä oleva työssäoloaika. Muut aikuiskoulutustuen saamisedellytykset tutkitaan varsinaista aikuiskoulutustukipäätöstä haettaessa.

Lisätietoa aikuiskoulutustuesta

Lisätietoa aikuiskoulutustuesta ja sen hakemisesta on Koulutusrahaston sivuilla www.koulutusrahasto.fi. Tuen määrän voi laskea sivuilla olevalla laskurilla. Sivuilta voi tulostaa tuen hakulomakkeen tai hakea tukea sähköisesti.

Opintolainan valtiontakaus

Aikuiskoulutustuen saajalla saattaa olla oikeus opintolainan valtiontakaukseen. Valtiontakauksen hakemuksen käsittelee ja takauksen myöntää Kela. Takauspäätöksen saanut hakee opintolainaa pankista, jonka kanssa sovitaan opintolainan ehdot ja takaisinmaksuaikataulu. Opintolainan määrä on 300 euroa/kk.

Lisätietoa opintolainasta saa osoitteesta www.kela.fi tai Kelan toimistoista.

Ammattitutkintostipendi näyttötutkinnon suorittaneelle

Koulutusrahasto myöntää ammattitutkintostipendin henkilölle, joka on suorittanut näyttötutkintona ammatillisessa aikuiskoulutuslaissa (631/98) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon.

Etuuden maksamisen ehtona on, että henkilö on tutkinnon suorittamispäivään mennessä ollut työ- tai virkasuhteessa suomalaisen työnantajaan yhteensä vähintään viisi vuotta. Työhistoria lasketaan 1.1.2007 jälkeiseltä ajalta työ- ja virkasuhteista saatujen vuosiansioiden perusteella. Yrittäjänä tai maatalousyrittäjänä toimittua aikaa tai työaikaa ulkomailla ulkomaisen työnantajan palveluksessa ei lasketa mukaan työhistoriaan. Ammattitutkintostipendiä ei makseta, jos työssäoloaikaa on vähemmän kuin viisi vuotta.

Sillä, onko hakija tutkinnon suorittamisajankohtana työsuhteessa vai ei, ei ole tukea myönnettäessä merkitystä.

Ammattitutkintostipendin voi saada henkilö, joka tutkinnon suorittaessaan on alle 64-vuotias.

Ammattitutkintostipendin suuruus on 365 euroa. Jos tutkinto on suoritettu ennen 1.8.2009, etuus on 339 euroa. Etuus on veroton.

Ammattitutkintostipendiä on haettava viimeistään vuoden kuluessa tutkinnon suorittamisesta. Tutkinnon suorittamisajankohdaksi katsotaan tutkintotodistuksen päiväys. Etuutta ei makseta myöhästyneen hakemuksen perusteella.

Ammattitutkintostipendiä haetaan Koulutusrahastosta lomakkeella, jonka saa oppilaitokselta tai tutkintotoimikunnalta. Hakemuslomakkeen voi myös tulostaa Koulutusrahaston sivuilta www.koulutusrahasto.fi tai tilata Koulutusrahastosta. Hakemuksen voi panna vireille Koulutusrahaston sivuilla myös sähköisesti. Hakemukseen on liitettävä kopio tutkintotoimikunnan myöntämästä tutkintotodistuksesta.

Lisätietoa ammattitutkintostipendistä ja sen hakemisesta on Koulutusrahaston sivuilla www.koulutusrahasto.fi. Koulutusrahasto julkaisee ammattitutkintostipendistä myös oman esitteensä, joka on saatavilla Koulutusrahastosta, työ- ja elinkeinotoimistosta tai sähköisesti rahaston Internet-sivuilta.

Tietoa Koulutusrahastosta

Koulutusrahasto on työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen hallinnoima rahasto, jonka tehtävänä on myöntää ja maksaa aikuiskoulutustukea sekä tukea työelämän tutkintojärjestelmän kehittämistä myöntämällä ammattitutkintostipendejä. Rahaston tehtävänä on lisäksi tiedottaa etuuksista ja tehdä ehdotuksia toimialaansa koskevan lainsäädännön kehittämistä. Rahasto on aloittanut toimintansa 1.3.1970 Eraraharahaston nimellä. Koulutusrahaston nimellä rahasto on toiminut 1.1.2003 alkaen.

Ammattitutkintostipendin, aikuiskoulutustuen ansio-osan sekä Koulutusrahaston hallintokulujen rahoituksesta vastaa Työttömyysvakuutusrahasto, jonka toiminta rahoitetaan työnantajien ja työntekijöiden työttömyysvakuutusmaksutulolla. Aikuiskoulutustuen perusosa rahoitetaan valtion määrärahalta. Valtio vastaa myös valtion palveluksessa olevien henkilöiden ammattitutkintostipendin rahoituksesta.

Koulutusrahaston toimintaa valvoo Finanssivalvonta (Fiva).

Koulutusrahaston yhteystiedot

Postiosoite: PL 191, 00121 Helsinki
Katuosoite: Kalevankatu 12, Helsinki
(toimisto avoinna työpäivisin klo 8.30–16)

Palvelunumero (maksuton): 0800 949 49
Puhelinaika työpäivisin klo 9–12

Vaihde: 09 680 3730
Fax: 09 6803 7330

Sähköposti: info@koulutusrahasto.fi
Internet: www.koulutusrahasto.fi

KOULUTUSRAHASTO
UTBILDNINGSFONDEN

www.koulutusrahasto.fi